

**TUNTURI
LAPIN
KEHITYS**

VALTUUSKUNNAN KOKOUS

30.04.2024 Hetta, Hotelli Jussan Tupa

lounas klo 11.00–12.00
kokous klo 12.00–14.00

www.tunturilapinkehitys.fi

Valtuuskunta kokoonpano vuonna 2024 on:

Enontekiöltä:

Jarno Viitanen
Taru Mäkitalo, pj.
Sari Norrgård
Lars- Aslak Tornensis, etänä

~~varalla Satu Marja-Eira Keskitalo~~
varalla Helinä Hautamäki
~~varalla Juha Pekka Mäntyvaara~~
~~varalla Per-Oula Juuse~~

Muoniosta:

Jari Makkonen
~~Manu Friman~~
Juha Niemelä, 1.vpj.
Katriina Holck

~~varalla Priitta Pöyhkä-Troen~~
varalla Johanna Mikkola, etänä
~~varalla Teemu Taulavuori~~
varalla Sakari Silen, etänä klo 12.15->

Kittilästä:

Paula Nevalainen
Mikko Rauhala
Markku Mäkitalo, 2.vpj
Pirkko Jauhojärvi

~~varalla Raili Fagerholm~~
~~varalla Oula Vuoli~~
~~varalla Esa Siitonen~~
varalla Tuomas Similä, etänä

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimii Taru Mäkitalo, varapuheenjohtajana Juha Niemelä ja 2.varapuheenjohtajana Markku Mäkitalo. Puheenjohtajuus on kiertävä ja seuraavana pj vuorossa on Muonio. Yhdistyksen kevätkokous valitsee valtuuskunnan puheenjohtajiston kahden vuoden toimintakaudelle.

Tässä kokouksessa lisäksi kutsuttuna paikalla olivat

Kirjanpitäjä

Anne-Mari Keimiöniemi, Tilipalvelu P.Keimiöniemen edustaja
Läsnä kokouksessa etänä 5 § pykälän käsittelyn ajan.

TLK Hallitus

Marja-Riitta Aalto, Aki Nevalainen, Pekka Rajala.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Esityslista**1§ Kokouksen avaus**

Puheenjohtaja Juha Niemelä avasi kokouksen klo 12.01.

2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen

Esitys: Kutsut yhdistyksen, yhdistyksen hallituksen ja valtuuskunnan kokouksiin on lähetettävä sähköpostilla vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä,puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaanluettuina, on läsnä. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kaikkien osallistuneiden toimesta Visma Sign-palvelun kautta. Kokousten sihteerinä toimii toiminnanjohtaja.

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3§ Valitaan valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Esitys: Yhdistyksen kevätkokous valitsee valtuuskunnan puheenjohtajiston kahden vuoden toimintakaudelle. Valtuuskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja 1–4 varapuheenjohtajaa. Näiden toimikausi alkaa valtuuskunnan kevätkokouksessa, jossa heidät valitaan, ja päättyy sitä ensiksi seuraavan valtuuskunnan kevätkokouksen alkaessa.

Nykyiset yhdistyksen puheenjohtajat jatkavat ja seuraavat valitaan seuraavan kerran vuoden 2024 kevätkokouksessa.

Päätös: Puheenjohtajaksi valittiin Juha Niemelä, 1. varapuheenjohtajaksi Markku Mäkitalo ja 2. varapuheenjohtajaksi Taru Mäkitalo. Yhdistysrekisteriin tehdään myös muutos nimenkirjoittajien osalta tämän päätöksen mukaan.

4 § Valitaan hallituksen jäsenet

Esitys: Hallituksen kokoonpano vuonna 2024 on:

• Enontekiön kunta

virkahlöedustus:	kj. Petri Härkönen	varalla hallintojohtaja Marja-Riitta Aalto
luottamushlöedustus:	kv pj. Jarmo Näkkäläjärvi,	varalla kh pj. Leena Palojarvi
yrittäjäedustus:	pj. Edit Heiskanen	varalla vpj, Tiina Vuontisjärvi

• Muonion kunta

virkahlöedustus:	kj. Laura Enbuska-Mäki	varalla hallintojohtaja Katri Rantakokko
luottamushlöedustus:	kh pj. Minna Back,	varalla kv. pj. Jukka Korhonen
yrittäjäedustus:	pj. Anne Mäkelä,	varalla vara pj. Ulla Kangosjärvi

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development****Veli-Matti Hettula**

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

• **Kittilän kunta**

virkahlöedustus:	kj. Timo Kurula	varalla hallintojohtaja Sanna Ylinampa
luottamushlöedustus:	kv pj. Aki Nevalainen,	varalla kh. pj. Pekka Rajala
yrittäjäedustus:	pj. Pertti Hettula,	varalla vara pj. Kari Virmakoski

Hallituksen puheenjohtajana toimii Aki Nevalainen ja varapuheenjohtajana Jarmo Näkkäläjärvi. Sihteerinä toimii toiminnanjohtaja.

Yhdistyksen kevätkokous valitsee hallituksen jäsenet kahden vuoden toimintakaudelle.

5 § Esitetään vuoden 2023 tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastajan lausunto

Esitys: Toiminnanjohtaja ja kirjanpitäjä esittelivät:

- Liite 1: vuoden 2023 toimintakertomus
- Liite 2. tilinpäätös ja tase-erittelyt
- Liite 3. tilintarkastajanlausunnon

Toiminnanjohtaja esittää vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyttäväksi ja vastuuvapauden myöntämistä hallitukselle ja muille tilivelvollisille.

Päätös: Esitys hyväksytään. Lisäksi jatkossa huomioidaan tilintarkastajan suositus tilikauden tuloksen käsittelystä.

6 § Sääntömuutos Patentti- ja rekisterihallitukselle

Esitys: **Nykyinen** kirjaus säännöissä:

- Valitaan yksi tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Molemmilla tulee olla JHT-pätevyys. Tilintarkastajien toimikausi alkaa valtuuskunnan kokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan kevätkokouksen päättyessä.

Jatkossa kirjaus säännöissä:

- Valitaan yksi tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jolla päävastuullinen tilintarkastaja. Tilintarkastajalla tulee olla JHT-pätevyys. ~~Tilintarkastajien toimikausi alkaa valtuuskunnan kokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan kevätkokouksen päättyessä.~~

On tarpeetonta olla JHTT, JHT riittää. Tilintarkastaja on lisäksi tarpeeton olla erikseen joka vuosi valittavissa, koska hallitus/valtuuskunta voi sen joka tapauksessa erikseen valita/nimetä.

Hallitus esittää sääntömuutokset edelleen hyväksyttäväksi TLK:n valtuuskunnalle.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Päätös: Hyväksytään esityksen mukaan.

7 §

Muut asiat

Toiminnanjohtaja esitteli ajankohtaiset asiat:

- Mihin suuntaan Tunturi-Lapin Kehitystä halutaan seuraavan 5 vuoden aikana viedä? Tunturi-Lapin Kehityksen tuleva rooli seuraavan 5 vuoden aikana?

Järjestetään ”Tunturi-Lapin työpaja ma 10.6 klo 12–16”

Paikka: Luontokeskus Kellokas, Tunturintie 54, 95970 Äkäslompolo
klo 12–13 lounas, Kahvila Kellokas.

klo 13–16 Työpajan aiheena olisivat:

- Maakunnan markkinointi, House Of Lapland? Seutukunnan markkinointi?
- Tunturi-Lapin Kehityksen tuleva rooli seuraavan 5 vuoden aikana?
- Kansainvälisyysasiat Tunturi-Lapin seutukunnan näkökulmasta
- Alustavasti pääkohtia Tunturi-Lapin seutukuntastrategiasta vuosille 2025–2040

Paikalle kutsutaan TLK Hallitus, TLK Valtuuskunta, Tunturi-Lapin matkailun alueorganisaatioiden edustajat. Kolarin kunnasta ja Leader Tunturi-Lapista kutsutaan myös vastaavat henkilöt ja edustajat.

Ilmoittautuminen pe 7.6 mennessä: info@tunturilapinkehitys.fi, 0400415345.

- Kevään Q1 uutiskirjeen kuulumiset 2024; <https://mailchi.mp/10647f7afc91/tunturi-lapin-kehitys-kevatkauden-kuulumiset-2024?e=c74cc1734b>
- Kevään Q1 2024 päättäjätiedotteen; <https://tunturilapinkehitys.fi/kevatkauden-paattajatiedote-2024/>

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

7 §**Seuraava kokous**

Esitys: Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa. Kevätkokous on pidettävä huhtikuun loppuun mennessä, ja **syyskokous lokakuun loppuun mennessä.**

Valtuuskunnan syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- Vahvistetaan seuraavan toimintavuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio
- Päätetään jäsenmaksun suuruudesta
- Päätetään yhdistyksen maksettavista palkkioista ja korvauksista
- Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

Päätös: Puheenjohtaja kutsuu koolle lokakuun loppuun mennessä.

8 §**Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.29.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

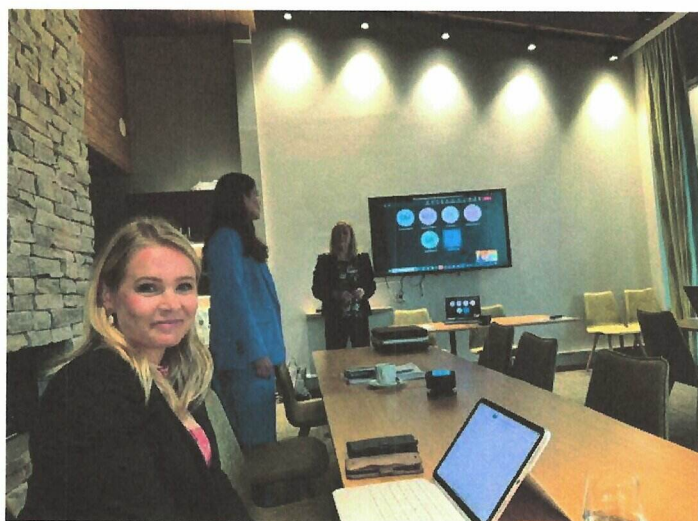
Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

TUNTURI
LAPIN
KEHITYS

Tunturi-Lapin Kehitys toimintakertomus

1.1.2023-31.12.2023

www.tunturilapinkehitys.fi

TUNTURI-LAPIN KEHITYS RY:N TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2023- 31.12.2023

Tunturi-Lapin Kehitys ry on Enontekiön, Muonion ja Kittilän kuntien omistama yhdistys, jonka tehtävänä on jäsenkuntien edunvalvonta, yhteisen aluekehittämisen toteuttaminen ja alueen elinvoimaisuuden edistäminen.

Tunturi-Lapin seutukunta on yksi Suomen vetovoimaisimmista seuduista. ”Miten Suomen alueilla menee?” elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa mitataan EVP indeksillä. (EVP-indeksi) avulla voidaan tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti kuntien ja alueiden elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa sekä vertailla alueiden suhteellista kehitystä kuntatyypeittäin, koon tai maantieteellisen sijainnin mukaan. EVP-indeksi muodostuu kahdesta osa-alueesta: elinvoimaindeksistä sekä veto- ja pitovoimaindeksistä. Indeksit on muodostettu alueiden elinvoimaisuuteen ja vetovoimaisuuteen ja pitovoimaisuuteen liittyvien avainmuuttujien avulla. 20 avainmuuttujaa on poimittu pääosin Tilastokeskuksen tietokannoista.

Tunturi-Lapin seutukunta nousee erittäin positiivisesti esiin MDI:n selvityksessä ”Miten Suomen alueilla menee?” elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa selvittäneessä tutkimuksessa

- **1. Kittilän kunta (EVP 70,6) on 5000–9999 asukkaan kunnista**
- **1. Kolarin kunta (EVP 62,2) on alle 5000 asukkaan kunnista**
- **5. Muonion kunta (EVP 52,8) on alle 5000 asukkaan luokassa upeasti top 5 joukossa**
- **10. Enontekiön kunta (EVP 48,2) on alle 5000 asukkaan luokassa myös top 10 joukossa**

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

TOP 10-KUNNAT KOON MUKAAN

10 000 – 19 999 ASUKKAAN KUNNAT			5 000 – 9 999 ASUKKAAN KUNNAT			ALLE 5 000 ASUKKAAN KUNNAT		
SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI
1.	Kauniainen	71,1	1.	Kittilä	70,6	1.	Kolari	62,2
2.	Kempele	64,0	2.	Inari	61,9	2.	Kustavi	61,8
3.	Naantali	63,5	3.	Siuntio	61,7	3.	Vesilahti	57,3
4.	Muurame	56,8	4.	Inkoo	58,1	4.	Pelkosenniemi	54,5
5.	Mustasaari	55,0	5.	Rusko	57,1	5.	Muonio	52,8
6.	Pietarsaari	54,4	6.	Närpiö	56,3	6.	Utsjoki	52,6
7.	Parainen	53,6	7.	Pornainen	56,3	7.	Taivassalo	50,6
8.	Sotkamo	53,4	8.	Luoto	55,3	8.	Aure	49,3
9.	Paimio	53,1	9.	Eurajoki	52,9	9.	Hailuoto	48,7
10.	Kontiolahti	53,0	10.	Masku	52,8	10.	Enontekiö	48,2

Lähde: TCG/MDI Alueellisen kehityksen mittarit: elinvoima, vetovoima ja pitovoima-indeksi. Graafi: Timo Aro 2023

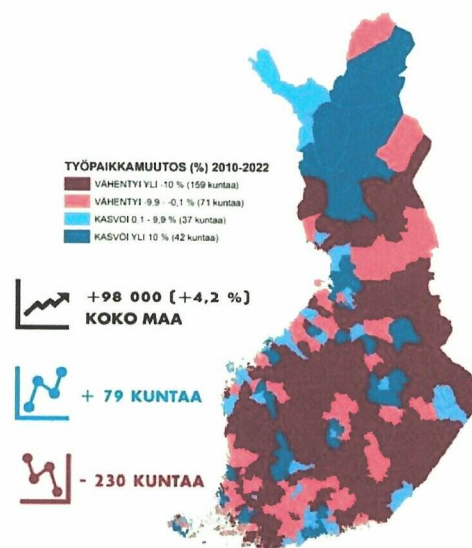
Lähde: <https://www.mdi.fi/uusi-indeksi-kertoo-miten-suomen-alueilla-menee/>

Tunturi-Lapin kunnat näyttäytyvät positiivisesti työpaikkamuutos % kunnittain selvityksessä vuosina 2010–2022

Tunturi-Lapin kaikissa kunnissa on ollut positiivinen työpaikkamuutos ja kolme neljästä kunnasta on Suomen parhaassa viidenneksessä.

- 💡 sijalla 14. Kittilä +648 työpaikkaa/+20,7 %
- 💡 sijalla 23. Kolari +223 työpaikkaa/+15,4 %
- 💡 sijalla 51. Muonio +67 työpaikkaa/+6,8 %
- 💡 sijalla 72. Enontekiö +9 työpaikkaa/+1,4 %

TYÖPAIKKAMUUTOS (%) KUNNITTAIN VUOSINA 2010-2022

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäynti: karta ja laskittelu: Timo Aro 2023

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Globaali tilanne

Globaalisti maailmaa järkyttää usea samanaikainen turvallisuuspoliittinen kriisi. Euroopassa on edelleen sota, kun 24.2.2022 Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja 2023 Venäjä on jatkanut armotonta hyökkäyssotaansa Ukrainassa koko vuoden. Uusin turvallisuuskonflikti Gazan kaistaa hallitsevan Hamas-järjestön ja Israelin välillä alkoi puolestaan 7.10.2023 ja jatkuu valitettavasti yhä.

Globaalisti epävakassa tilanteessa Suomen puolustuskykyyn reagoitiin, kun 4.2.2023 Suomesta tuli 31. NATO-jäsenvaltio. Loppuvuodesta Venäjältä tuli kolmansien maiden turvapaikanhakijoita Suomeen ja lopulta raja suljettiin kokonaisuudessaan 30.11.2023.

Infrastruktuurin merkitys tässä globaalissa puolustus- ja huoltovarmuustilanteessa kasvaa ja siksi korjausvelan kääntämiseksi Pohjoisen infraan tulisikin panostaa aiempaa enemmän. Tähän haasteeseen haettiin ratkaisua laajalla koko maakunnan edunvalvonnalla vuonna 2023 ja se työ jatkuu edelleen 2024. Euroopassa on ilmastonmuutoksen vuoksi kesäkuukausina todella kuuma ja se voi jopa tarkoittaa Lapin viileiden kesien nousemista matkailuvalteiksi. Lähde: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000009875403.html?fbclid=IwAR10UHIak9dRQfRGbz3sTruCxvWQ19Spt2AmNbalosOhGLaHcp1hgM4-FXk>

Suomen tilanne

Julkisen sektorin menot ovat olleet tuloja suurempia vuodesta 2009 lähtien ja tätä nykyinen hallitus on lähtenyt katkaisemaan. Suomen talous on edelleen taantumassa eli taloustilannetta kuvaava bruttokansantuote (BKT) on laskenut kahtena peräkkäisenä vuosineljänneksenä edellisiin vuosineljänneksiin verrattuna ja se on supistunut lähes yhtäjaksoisesti vuoden 2022 puolesta välistä lähtien. BKT supistui 0,5 % vuonna 2023 ja 0,2 % vuonna 2024. Vuonna 2023 inflaatio oli 6,3 % ja vuonna 2024 inflaation ennustetaan hidastuvan noin 2 %:iin. Suomen vientimarkkinat kasvavat hitaasti, ja aiempaa korkeampi hinta- ja korkotaso painaa yksityistä kulutusta ja investointeja. Erityisen syvällä kyntää asuinrakentaminen Lapin matkailurakentamista lukuun ottamatta. Työllisyys on toistaiseksi säilynyt suhdannetilanne huomioiden hyvänä, ja inflaatiokin on hidastunut nopeasti. Kuopan pohja on saavutettu, ja elpymisen odotetaan vähitellen alkavan vuoden 2024 loppua kohti.

Lähde: <https://www.eurojatalous.fi/fi/2024/artikkelit/tukevasta-taantumasta-kohti-kasvua/>

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Maakunnan ja seutukunnan tilanne

Lapin pk-yrittäjien yleinen suhdannenäkymä ja arviot työllisyyden, kannattavuuden ja liikevaihdon kehityksestä ovat positiivisemmat kuin koko maassa keskimäärin. Arviot innovaatioiden kehityksestä ovat hieman koko maan tasoa negatiivisemmat. Lähde: <https://www.yrittajat.fi/wp-content/uploads/2024/02/lapin-pk-barometri-kevat-2024.pdf>

”Palvelualojen selkeästi positiiviset näkymät nostavat koko maakunnan suhdannenäkymät positiivisiksi ja hieman paremmiksi kuin viime syksynä. Majoitus-, ravitsemis- ja matkatoimistoyritykset näkevät tulevaisuuden kaikkein positiivisimpana. Kaupan ala on ollut tasaisessa nousussa ja rakentamisen toimialallakin on päästy syvästä kuopasta huomattavasti positiivisempiin näkymiin. Teollisuudessa näkymät ovat sen sijaan hieman heikentyneet.

Sekä kaupan, rakentamisen että teollisuuden aloilla ollaan edelleen negatiivisen puolella.

– *Vaikka suhdannenäkymät ovat Lapissa koko maan parhaat, ovat ne täälläkin vain hitusen positiivisen puolella. Toimialoista vain palvelualoilla näkymät ovat positiiviset, erityisesti ravitsemistoiminnassa sekä matkailussa. Suurimman kasvun positiiviseen päin ovat sen sijaan tehneet kaupan ala ja rakentaminen, joissa erot muuhun maahan korostuvat, Lapin Yrittäjien toimitusjohtaja **Ella-Noora Kauppinen** toteaa.*

– *Suhdannenäkymistä huomaa sen, että matkailun kasvu heijastuu myös muihin toimialoihin.*

Teollisuudessa vaikutuksia ei ole samoissa määrin ja näkymät ovatkin ainoana toimialana hieman heikentyneet viime syksystä”. Lähde: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/lapin-pk-yrityksissa-koko-maan-parhaat-suhdannenakymat/>

Tunturi-Lappi elää koko seutukuntana vahvaa ja kaikkien aikojen matkailukautta ja se näkyy myös poikkeuksellisen valon pilkahduksena kaamoksen aikana valtakunnallisiin mittareihin nähden vuonna 2023. Taantumaa ei ole nimittäin valtakunnan tapaan seutukunnan näköpiirissä ja vuosikymmenten pitkäjänteisen Lapin matkailun työn tuloksena myös rakennustyömailla vasaranpauketta on kuulunut. Investoijat ovat myös kääntäneet katseensa geopoliittisesti ja huoltovarmuuden kannalta ratkaisevassa asemassa olevaan seutukuntaan, jonne saapui **ennätysmäärä uusia reittilentoja Kittilän ja Enontekiön lentoasemille.**

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Tunturi-Lapin haasteina ovat edelleen vuonna 2023 olleet **asuntopula- ja osaajapula**, joiden taklaamiseen tarvitaan VUOSITTAIN uusia toimenpiteitä. Muonion kunta veti Lapin Liiton rahoittamaa ”Asumisen ja asuntotuotannon mahdollisuuksien esiselvityshanketta”, jossa oli mukana seitsemän lappilaista kuntaa; Muonio, Enontekiö, Kittilä, Kolari, Utsjoki, Inari ja Sodankylä. Työtä tehtiin FCG:n asiantuntijoiden toimesta ja uskomme sen antavan meille jatkossa lisää vastauksia yhteiseen haasteeseemme mm. tulevaisuuden asumisratkaisuihin.

Seuraavaksi panostukset on vuonna 2023 asetettu yhä vahvemmin **ympärivuotisuuteen ja saavutettavuuteen**, jotka olisivat lääke molempiin suurimpiin haasteisiimme; asunto- ja osaajapulaan. Lumettoman ajan kasvattaminen ei ole yhden kauden eikä yhden yrittäjän asia, vaan siinä mitataan suuremman joukon yhteistyön voima, joka ulottuu yli kuntarajojen. Tunturi-Lapin tulee olla saavutettavissa eri kulkuneuvoilla, mutta myös lentämällä lumettomana aikana.

Työpäivän jälkeen luonnossa tarjottavat monipuoliset harrastusmahdollisuudet ovat vertaansa vailla ja sillä on varmasti merkitystä, että voit nauttia siitä maailman puhtaimmassa ilmassa. **Panostukset monipuolisiin ympärivuotisiin ulkoilureitteihin** ovat myös jatkossa yhä tärkeämmässä roolissa seutukunnassamme, niin kuntalaisille kuin vierailijoillekin.

Työttömyyden kehitys jatkui koko maata myönteisempänä ja työttömyys väheni vuodentakaisesta ainoastaan Lapissa. Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 2023 Lapissa alempi kuin koko maassa ja ELY keskusalueittain kolmanneksi alin. Lapissa työttömien osuus oli 10,2 %, koko maassa 11,2%. Työttömien osuus työvoimasta vaihteli Lapissa Kittilän 6,5 %:sta Kemin ja Kemijärven 14,9 %:iin. Työttömien osuus työvoimasta alitti Lapissa 10 % PohjoisLapin (7,4 %), TunturiLapin (7,6 %) ja Rovaniemen (9,7 %) seutukunnissa. Korkein osuus oli ItäLapissa (13,9 %). Työttömyys väheni vuodentakaisesta Tornionlaakson ja Rovaniemen seutukuntaa lukuun ottamatta kaikissa muissa seutukunnissa, eniten TunturiLapissa (-13 %) ja ItäLapissa (9 %).

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

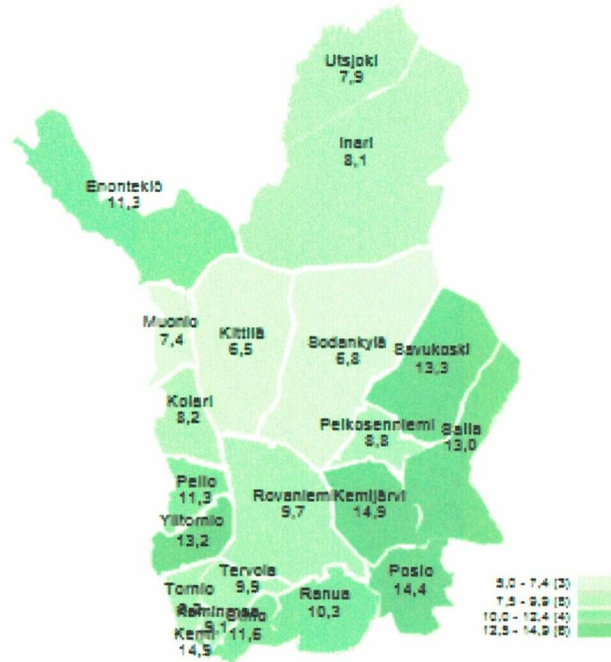
Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Lähde: https://www.ely-keskus.fi/documents/10191/49823144/lapely_Joulukuu_2023.pdf/c9fb3ced-c9b8-7501-b4b8-6dbf2f399cd3?t=1706513030454

Kittilän kunta hyväksyttiin TLK:n jäseneksi 21.4 valtuuskunnan kevätkokouksessa. Jäsenkuntia ovat täten nyt Enontekiö, Muonio ja Kittilä. Kittilä palasi yhdistykseen 8 vuoden tauon jälkeen, kun se erosi yhdistyksestä v.2015. Kolari erosi puolestaan v.2017 ja heidän kanssaan jatketaan neuvotteluja. Tunturi-Lapin Kehitys liittyi 1.6.2023 mukaan Suomen Elinkeino- ja Kehitysyhtiöt, SEKES ry yhteistyöhön. Suomen Elinkeino- ja Kehitysyhtiöt SEKES ry:n muodostavat kaupunkien ja kuntien kehitysyhtiöt tai elinkeinotoimet kautta maan.

Hankkeet ja ohjausryhmät
**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
 Toiminnanjohtaja / Executive Director
 Tel: +358 (0)400 415 345
 email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
 FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
 FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Tunturi-Lapin Kehitys (TLK) toimii ympäri vuoden seutukunnan edunvalvonnan, kehittämisen ja viestinnän toiminnan tukijalkoina. Omien hallinnoitavien hankkeiden lisäksi TLK on mukana myös hankkeiden ohjausryhmissä, joiden tulokset näkyvät osin jo lyhyellä ja osin vielä pitkällä aikavälillä. Ohjausryhmän jäsenillä on keskeinen tehtävä tiedottaa projektista ja sen tuloksista ja saattaa mahdolliset hyvät käytänteet laajempaan tietoisuuteen. Tunturi-Lapin Kehitys tuo lisäksi oman verkostonsa projektin käyttöön ja toimii näin kahdensuuntaisen tiedon välittäjänä alueen ja hanketoimijan välillä. Kukin ohjausryhmän osallistuminen käsitellään TLK:n hallituksessa.

TLK on kerrallaan yhden hallinnoitavan hankkeen lisäksi kehitystyössä aktiivisesti mukana myös muiden hankkeiden ohjausryhmissä toimien. Lista ohjausryhmistä, jotka TLK:n hallitus on hyväksynyt, on nähtävillä yhdistyksen internet-sivuilla: <https://tunturilapinkehitys.fi/project-article/kehityshankkeiden-ohjausryhmat/>

New North hankkeessa kansainvälistä yhteistyötä Suomi, Ruotsi ja Norja pohjoisilla alueilla

Tunturi-Lapin Kehitys on mukana kaikissa hankkeen neljässä työpaketeissa Lapin liiton hallinnoimassa New North hankkeessa. "New North -hankkeen tavoitteena on kehittää kestävää liikennejärjestelmää pohjoisella alueella, joka ottaa huomioon tulevaisuuden liikenteen mahdollisuudet. Hanke pyrkii vastaamaan muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja Barentsin liikenne- ja logistiikkahankkeesta (BRTL) saatuun tietoon. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa alueen toimijoiden välistä yhteistyötä ja parantaa pohjoisen alueen liikenneyhteyksiä", tiivistää Lapin liiton suunnittelujohtaja Paula Qvick. Lisätietoja hankkeesta: <https://www.lapinliitto.fi/aluesuunnittelu/new-north-transport-logistics-and-security-of-supply/>

Whenever You Need Extreme eli Wyne-hankkeen päätarkoitus on matkailun ulkopuolisten toimialojen kehittäminen ja sitä kehitystyötä riittää vielä 1. vaiheen 12/2023 jälkeenkin. Wyne hankkeen yli 300 000 euroa ja Muonion puhtaan ilman hankkeet yli 500 000 euroa sekä lähes 200 000 euron Kilpisjärven tutkimusaseman hanke muodostavat yhdessä noin 1 000 000 euron kehittämiskolmion alueelle ja ovat vahva panostus myös matkailun ulkopuolisten toimialojen kehittämiseen Tunturi-Lapin alueella.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Hankkeelle on haettu jatkoa Arktinen Viisaus hankkeella, jota hallinnoisi Leader Tunturi-Lappi.

Wyne hankkeen video: <https://youtu.be/BCviihHgeD0?si=aQPlsi-zWHDldlmd>

Lisätietoa hankkeesta: <https://tunturilapinkehitys.fi/kehityshankkeet/whenever-you-need-extreme-wyne/>

Päättäneiden hankkeiden ohjausryhmät 2023

- [Koordinoiden rakennemuutokseen ja kohtaantoon](#)
Hankkeen kesto: 1.8.2021- 30.12.2023
- [The Arctic Bikepacking Trail II](#)
Hankkeen kesto: 1.3.2021-31.10.2023
- [Enontekiön lentoasema Oy, hallitustyö](#)
Kesto: 1.8.2021-6.10.2023
- [Lapland Robotics](#)
Hankkeen kesto: 1.3.2020-30.6.2023
- [Arktista imua puhtaalla ilmalla](#)
Hankkeen kesto: 1.6.2021-30.6.2023
- [Pk-yritysten digipalveluekosysteemistä ja tiedolla johtamisesta vipuvoimaa koronasta selviytymiseen](#)
Hankkeen kesto: 1.8.2021-30.6.2023
- [Polkuja tieteeseen ja tutkimusasemien T&K&I -palveluihin](#)
Hankkeen kesto: 1.9.2021-30.6.2023
- [Lapin ov-koordinaattori](#)
Hankkeen kesto: 01.10.2020 – 30.06.2023
- [NOSTETTA työnantajakuvalla ja työhyvinvoinnilla](#)
Hankkeen kesto: 1.8.2019 – 31.4.2023
- [eTEMA – Elämästeknologiaa matkailuyrityksille](#)
Hankkeen kesto: 01.08.2022 – 28.02.2023
- [Kuitua kuntiin](#), Lapin kuntien laajakaistarakentamisen kehittämishanke
Hankkeen kesto: 01.03.2021-30.9.2022
- [Aurora Snowbox](#)
Hankkeen kesto: 01.01.2020 – 30.4.2022
- [Älykäs ja kansainvälistyvä Lappi](#)
Hankkeen kesto: 1.6.2019 – 30.4.2022
- [LapCharge – Lapin sähkölatausverkoston suunnittelu](#)
Hankkeen kesto: 01.02.2019 – 30.6.2021
- [Matkailun verkostomainen oppimiskenttä länsirajalla](#)
Hankkeen kesto: 01.03.2019 – 28.02.2021
- [The Arctic Bikepacking trail -reittikehitys](#)
Hankkeen kesto: 1.6.2020-31.12.2020
- [House of Lapland Oy:n hallitus ja omistajat](#)

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

Hankkeiden ohjausryhmät, jotka jatkuvat vuonna 2024

- [FIT ME! – Foreign Individual Travelers' hospitality and Mobility Ecosystem](https://matkailuliikkuminen.fi/)
<https://matkailuliikkuminen.fi/>. Hankkeen kesto: 01.03.2021 – 31.5.2024
- Arctic AI & Robotics, Hankkeen kesto 1.1.2024–31.12.2025
- [Lapin liikennejärjestelmäryhmä, 1.1.2022–31.12.2025](#)
- [Kilpisjärven tutkimusaseman yhteistyöryhmä, -> 31.12.2024](#)
- [Lapin Yrityskoulutuskalenteri](#), mukana kaikki 21 Lapin kuntaa ja useimmat Lapin oppilaitokset

Edunvalvonta

Matkailu on edelleen Tunturi-Lapin seutukunnalle ja yrityksille erittäin tärkeää ja siksi se näkyi vahvasti myös yhdistyksen toiminnoissa vuonna 2023. Matkailun alueorganisaatioita on kehitetty vuoden 2023 aikana ja saavutettavuutta on kehitetty mm. FITME-hankkeen ohjausryhmätyön avulla. Vuoden 2023 aikana TLK on osallistunut mm. uudenlaisten saavutettavuuteen liittyvien matkaketjujen suunnitteluun yhdessä mm. Lapin Yliopiston, Lapin ELY-keskuksen, VTT:n ja muiden Tunturi-Lapin kuntien kanssa.

- Syyskuussa kuntamarkkinoilla Helsingissä Tunturi-Lapin Kehitys järjesti yhteistapaamisen Lapin kansanedustajien ja kuntapäätäjien välillä.
- Syyskuussa tavattiin Liikenne- ja viestintäministeri Ranne Ivalossa
- Elokuussa Lapin kansanedustajat kiersivät Tunturi-Lapissakaksi päivää, <https://yle.fi/a/74-20045395>
- Yhteisiä kannanottoja alueelta myös Lapin muiden toimialojen ja alueiden osaajapulaan ja asuntopulaan sekä maakunnan yhteisiin kannanottoihin
- Leader Tunturi-Lapin ja Tunturi-Lapin Kehityksen yhteistyön ja roolien selkiyttämistä
- Lapin Kauppakamarin jäsenyys ja yhteistyö 2019->
- Viexpon jäsenyys ja yhteistyö 2022->
- Sekes jäsenyys 1.6.2023->

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development****Veli-Matti Hettula**

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

- Lapin liitto: matkailun toimialaklusterin ja matkailun asiantuntijaryhmien kokoukset
- Lapin liikennejärjestelmän työ- ja ohjausryhmä, LLJS 2050 (koko Tunturi-Lappi)

Tapahtumia, viestintää, neuvotteluja ja koulutustilaisuuksia

- Yrityskoulutukset koottu: www.yrityskoulutuskalenteri.fi
- Yritysneuvontaa, investorneuvotteluja
- Oppilaitosyhteistyö: MTI, Lappia, Redu, Sogsakk
- Viestintää sosiaalisessa mediassa: Facebook, Instagram, LinkedIn tilien kautta
- Osallistuminen alueen edustajana Kunnallisjohdon seminaari, Lapin Matkailuparlamentti, Lapin kunta- ja aluekehityspäivät ja Lapin SYP-päivät.

MUUT KESKEISET VERKOSTOT JA YHTEISTYÖTAHOT

Tunturi-Lapin Kehitys on 5 vuoden aikana 2019–2023 nostettu uudelleen toimintaan ja toiminnassa on lähdetty paikallisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti liikkeelle. Seuraavana vuorossa on ollut kansainvälinen taso, joka tukee myös jäsenkuntien elinkeinotoimien toimintoja; Ruotsi ja Norja ensimmäiseksi lähimarkkinoina ja sitten yrityskohtaisesti mahdollisesti kauemmaksikin.

Lapin Kauppakamarin jäsenyyden kautta voimme osallistua tapahtumiin ja yhteisiin kannanottoihin vaikuttamisen eri tasoilla.

Viexpon kanssa on aloitettu v. 2021 aikana yhteistyö yritysten kansainvälistämisen mahdollistamiseksi. Suomen ja Ruotsin Merenkurkun neuvoston kanssa yhteistyö on vasta alkutekijöissä, mutta sekin joka tapauksessa aloitettu.

Seutukunnallinen kansainvälistymisen yhteistyöryhmä/Team Sixpack on foorumi ja ryhmä, joka tuo yhteen Lapin aluekehittämisen kansainvälisen ekosysteemin toimijoita uudella tavalla. Ekosysteemillä

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

tarkoitetaan tässä yhteydessä yrittäjien, tutkimus- ja koulutussektorin ja julkishallinnon välille rakentuvia verkostoja teeman, tässä tapauksessa kansainvälisyyden, ympärille. <https://www.lapinliitto.fi/team-sixpack-tukee-kuntien-ja-yritysten-kansainvalistymista/>

Team Sixpack on jättänyt hankehakemuksen seutukuntien kehittämiseksi Itä-Lapin kuntayhtymän taholta, jonka avulla tiivistetään yhteistyötä ja toteutetaan benchmarking matka. Tämän lisäksi suunnitteilla on yritysten kansainvälistymishanke, jonka hallinnoijaa selvitetään. Sixpack aloittaisi toiminnan näillä hankkeilla ja myöhemmässä vaiheessa olisi luvassa lisää toimenpiteitä esimerkiksi www.viexpo.fi tyyppisellä maakunnan toimijalla.

Seudulliset Yrityspalvelut (SYP) verkosto kokoontuu seutukunnassa Tunturi-Lapissa, jossa kuntien elinkeinotoimet, TE-keskus ja oppilaitokset kehittävät yhteistyössä ajankohtaisia asioita. Lapin SYP-verkosto kokoontuu myös etänä kerran kuukaudessa ja silloin kehittäjille jaetaan koko maakunnan tasolta infoa ja ajankohtaisia asioita.

Tunturi-Lapin Kehitys oli mukana **Suomi Areenalla 26.-29.6 Porissa** yhdessä Torniolaakson neuvoston ja muiden aluekehittäjien kanssa yhteisellä osastolla ”[Kohti rajatonta Pohjolaa- yhteinen työmarkkina, huoltovarmuus ja infrasturktuuri](#)”.

Lapin Matkailun toimialaklusterissa rakennetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa ja etsitään yhteisiä tavoitteita rajapinnoilta. Klusteri keskittyy matkailun ydinliiketoiminnan kehittämiseen ja ennakointiin: liikenne, majoitus, ravitsemus, ohjelma- ja tukipalvelut. Tunturi-Lapin Kehitys toimii matkailuklusterin puheenjohtajana.

Henkilöstö

Veli-Matti Hettula on aloittanut Tunturi-Lapin Kehitys ry:llä toiminnanjohtajana 5/2019 alkaen. Työpisteet sijaitsevat kaikissa jäsenkunnissa kunnantaloilla, mutta ensisijainen työpiste on osoitettu Muonion kunnantalolle.

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Valtuuskunta

Valtuuskunta kokoontui kaksi kertaa, 21.4.2023 ja 30.10.2023.

Valtuuskunta valtuutti hallituksen valtuudet ryhtyä toteuttamaan toimintasuunnitelmaa.

Valtuuskunta päätti jäsenmaksun olevan tasamaksu 52500 euroa/jäsenkunta kahdella jäsenkunnalla, 40 000 euroa kolmella jäsenkunnalla ja 30 000 euroa neljällä jäsenkunnalla.

Valtuuskunnan kokoonpano 2023

Enontekiöltä:

Jarno Viitanen	varalla Satu- Marja Eira- Keskitalo
Taru Mäkitalo, pj.	varalla Helinä Hautamäki
Sari Norrgård	varalla Juha-Pekka Mäntyvaara
Lars-Aslak Tornensis	varalla Per-Oula Juuso

Muoniosta:

Jari Makkonen	varalla Priitta Pöyhtäri-Trøen
Manu Friman	varalla Johanna Mikkola
Juha Niemelä, vpj.	varalla Teemu Taulavuori
Katriina Holck	varalla Sakari Silen

Kittilästä:

Paula Nevalainen	varalla Raili Fagerholm
Mikko Rauhala	varalla Oula Vuolli
Markku Mäkitalo	varalla Esa Siitonen
Pirkko Jauhojärvi	varalla Tuomas Similä

Valtuuskunnan puheenjohtaja on Taru Mäkitalo ja varapuheenjohtaja Juha Niemelä.

Yhdistyksen kevätkokous valitsee valtuuskunnan puheenjohtajiston seuraavalle toimintavuodelle ja mahdolliset henkilömuutokset käsitellään myös kevätkokouksessa.

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo/ Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo/ Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

Hallitus 2023

Hallitus kokoontui v.2023 yhteensä 5 kertaa; 2.2, 23.2, 9.6, 9.10 ja 13.12.2023

Enontekiön kunta

virkamiesedustus:	Samuli Mikkola/Petri Härkönen	varalla Marja-Riita Lukkari
luottamusmiesedustus:	Outi Kurkela/Jarmo Näkkäläjärvi(varapj)	varalla Leena Palojarvi
yrittäjäedustus:	Pasi Ikonen/Edit Heiskanen	varalla Tiina Vuontisjärvi

Muonion kunta

virkamiesedustus:	Laura Enbuska-Mäki	varalla Katri Rantakokko
luottamusmiesedustus:	Minna Back (pj)	varalla Jukka Korhonen
yrittäjäedustus:	Markus Ilmola	varalla Ulla Kangosjärvi

Hallituksen puheenjohtajana toimi Minna Back ja varapuheenjohtajana Outi Kurkela ja Jarmo Näkkäläjärvi. Sihteerinä toimii toiminnanjohtaja.

SEUDULLISEN YHTEISTYÖN TILANNE

Seutuyhteistyötä tehtiin edelleen mm. seudullisen yrityspalveluverkoston kautta (SYP) sekä Tunturi-Lapin Leader-toimintaryhmän kanssa verkostotoimintaperiaatteilla. Tunturi-Lapin Kehitys on osallistunut seutukunnan edustajana Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040 raportin tekemiseen ja jatkaa ryhmässä myös 2025 loppuun saakka. Yhteistyökokouksia on järjestetty seutukunta- ja maakuntatoimijoiden kanssa, joiden tarkoituksena oli kartoittaa mahdolliset yhdistysten yhteistyömahdollisuudet ja poistaa puolestaan mahdollisia päällekkäisiä toimintoja.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

YHDISTYKSEN TALOUDELLINEN TILANNE

Vuosittaiset tulokset TLK:n osalta kolmen viime tilikauden aikana:

Vuosi 2023 – 4952 eur
Vuosi 2022 + 6680 eur
Vuosi 2021 +3500 eur

Kittilän kunnan osuus v. 2023 jätetään saamisiin ja kuitataan mahdollisista tulevista plussatuloksista. Muonion ja Enontekiön kuntien osuudet v.2023 on kuitattu velasta.

Vuoden 2023 kustannusarvio, 3 jäsenkuntaa: (alv 0%)	€	%
Palkkakustannukset (sis. Sosiaalikulut)	76 000	63,33
WYNE -2 palkkakustannuksista (Flat Rate 24% x 3kk)?		
Kokouspalkkiot ja matkat: hallitus ja valtuuskunta	6000	5,00
Puheenjohtajien palkkiot. Hall pj. 1000, Valt. pj. 500	1500	1,25
Matkakustannukset	8100	6,75
Seutukuntayhteistyö,6-pack, Pohjois-Ruotsi ja Pohjois-Norja hanke, + AMK KEKO-hanke (yhteinen ohry)	6000	5,00
Hankeomarahoitus, toimialojen kehittäminen (3600 WYNE I-II, 2000 FITME!, 400 YKK)	6000	5,00
Edustuskulut	1000	0,83
Etätyötila Y-North Roissa käytettävissä jäsenkuntien yrityksille 2023, 12 krt päiväpassi x 4 kpl/vuosi	1000	0,83
Työterveys + työtarvikkeet (Pihlajalinna, puhelin, läppäri, toimistotarvikkeet)	3000	2,50
Sähköiset palvelut (ohjelmistot Visma sign, Microsoft, Dropbox, Adobe, Doodle)	2000	1,67
Meltwater mediaseuranta (1900 e, WYNE-1)	1900	1,58
Kirjanpito(2000e), tilintarkastus (1000e), pankkipalvelut (1000e)	4000	3,33
Posti, puhelin- ja tietoliikenne, (Höyry nettisivut + Q1-Q4 tiedotteet, FB+IG mainonta, lehdet)	3000	2,50
Jäsenmaksut (Lapin kauppakamari 210, Viexpo 240, Leader, 42)	500	0,42
Yhteensä	120 000	100,00
www.yrityskoulutuskalenteri.fi (Vimeo, Paytrail, Höyry) kulut 2100, tulot 4200.		
v.2023 mahdollisesti oppilaitokset mukaan?		

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

TILINPÄÄTÖS

Tunturi-Lapin Kehitys ry

Y-tunnus: 1639011-1

1.1.2023 - 31.12.2023

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2033 asti

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.2023 - 31.12.2023

Sisällysluettelo

Tase	3
Tuloslaskelma	4
Tilinpäätöksen liitetiedot	5
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	5
Henkilöstö	5
Oman pääoman muutokset	5
Tilinpäätöksen allekirjoitus	6
Tilinpäätösmerkintä	7
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	8
Liitetietotositteet	8

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Tilinpäätöksen laati:

Keimiöniemi Anne-Mari

Osoite: Puthaanrannantie 15, 99300 Muonio

Y-tunnus: 1639011-1

Kotipaikka: Muonio

1639011-1

Tase

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	2 040,00	2 040,00
Sijoitukset yhteensä	2 040,00	2 040,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 040,00	2 040,00
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Muut saamiset, lyhytaikaiset	9 942,04	11 215,47
Siirtosaamiset, lyhytaikaiset	4 502,74	4 920,72
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	14 444,78	16 136,19
Saamiset yhteensä	14 444,78	16 136,19
Rahat ja pankkisaamiset	3 570,50	11 766,34
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	18 015,28	27 902,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 055,28	29 942,53
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-18 490,83	-18 490,83
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	-18 490,83	-18 490,83
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	1 807,39	2 379,59
Muut velat	1 887,54	1 505,13
Siirtovelat	34 851,18	44 548,64
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	38 546,11	48 433,36
Vieras pääoma yhteensä	38 546,11	48 433,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	20 055,28	29 942,53

1639011-1

Tuloslaskelma

	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
VARSINAINEN TOIMINTA	-124 952,63	-98 261,87
Varsinaisen toiminnan tuotot	14 049,01	26 816,83
Varsinaisen toiminnan kulut	-139 001,64	-125 078,70
Henkilöstökulut	-88 269,54	-78 442,12
Muut kulut	-50 732,10	-46 636,58
Tuotto-/kulujäämä varsinaisen toiminnan jälkeen	-124 952,63	-98 261,87
VARAINHANKINTA	124 952,23	98 319,91
Varainhankinnan tuotot	124 952,23	98 319,91
Tuotto-/kulujäämä varainhankinnan jälkeen	-0,40	58,04
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA	0,40	-58,04
Tuotot	0,40	0,00
Kulut	0,00	-58,04
Tuotto-/kulujäämä sijoitus- ja rahoitustoiminnan jälkeen	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00

1639011-1

Tilinpäätöksen liitetiedot

Yhdistys on kirjanpitolain mukainen mikroyritys ja tilinpäätös on laadittu noudattaen PMA 4 luvun mikroyrityssäännöstöä.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden sekä velkojen arvostusperiaatteet

Saamiset, rahoitusarvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat samoin kuin velat on arvostettu KPL 5 luvun 2 §:n mukaisesti.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä keskimäärin

	31.12.2023	31.12.2022
Toimihenkilöt	1	1

Toimintakertomusta vastaavat tiedot

Olenneiset tapahtumat tilikauden aikana

Kittilän kunta on liittynyt yhdistyksen jäseneksi tilikauden aikana, minkä johdosta jäsenmaksutuottojen määrä on kasvanut edellisvuoteen verrattuna.

Oman pääoman muutokset

	31.12.2023	31.12.2022
Edellisten tilikausien voitto (-tappio) 1.1.	-18 490,83	-18 490,83
Edellisten tilikausien voitto (-tappio) 31.12.	-18 490,83	-18 490,83
Tilikauden voitto (-tappio)	0,00	0,00
Vapaa oma pääoma yhteensä	-18 490,83	-18 490,83
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-18 490,83	-18 490,83

1639011-1

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikkakunta, päiväys

Aki Nevalainen

Hallituksen puheenjohtaja

Jarmo Näkkäläjärvi

Hallituksen varapuheenjohtaja

Minna Back

Hallituksen jäsen

Edit Heiskanen

Hallituksen jäsen

Pertti Hettula

Hallituksen jäsen

Anne Mäkelä

Hallituksen jäsen

Laura Enbuska-Mäki

Hallituksen jäsen

Petri Härkönen

Hallituksen jäsen

Timo Kurula

Hallituksen jäsen

1639011-1

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa 25.4.2024

Paikkakunta, päiväys

300 Audiator, tilintarkastusyhdistys

Jyri Pesonen

Tilintarkastaja ~~KHT~~, JHT, KHT

~~BDO Oy~~

1639011-1

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna

Tositelajit ja säilyttämistapa

Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto tositteiden kirjaamisesta
Verkkolaskut (ostolaskut)	Sähköinen arkisto
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto
ALV-laskelmat	Sähköinen arkisto
Kausiveroilmoitukset	Sähköinen arkisto

Alkuperäiset paperilla vastaanotetut ostolaskut säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku on skannattu, säilytetään lasku vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Matka- ja kululaskuihin liittyvät tositteen liitteenä olevat alkuperäistositteet säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku tai sen liitteet ovat skannattu, säilytetään ne vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Liitetietotositteet

Nro	Tiedoston nimi	Kuvaus liitetiedosta
1	Saldotodistus 31.12.2023.pdf	OP Saldotodistus

This documents contains 23 pages before this page
Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

Detta dokument innehåller 23 sidor före denna sida

Aki Olavi Nevalainen

670bc94f-744d-4ec5-9b3d-70c34529c322 - 2024-04-22 17:21:08 UTC +03:00
BankID / MobileID - 64267ceb-8afe-496e-b4a1-920c1f5a2885 - FI

MINNA ELISABET BACK

6a9c3a46-423f-466d-986e-7cb10d752d02 - 2024-04-22 18:43:21 UTC +03:00
BankID / MobileID - 99441f19-270b-44fc-8832-cd29df9b2b5c - FI

LAURA KAROLIINA ENBUSKA-MÄKI

ad8e6bc4-fe79-4020-a8eb-73752d7c0513 - 2024-04-22 18:43:57 UTC +03:00
BankID / MobileID - a09dae0d-1fbe-44dc-a6e2-c88738ad99fc - FI

ANNE-MARJA TUULIKKI MÄKELÄ

545f73da-be7e-444f-9edb-3b3920b269f7 - 2024-04-22 19:06:54 UTC +03:00
BankID / MobileID - 98b39603-c5c1-43ae-a546-ed877052982e - FI

LEENA MARJA PALOJÄRVI

2c7524f7-45d8-491a-b09a-b181c811e130 - 2024-04-22 20:55:32 UTC +03:00
BankID / MobileID - a4260e68-50ba-43c3-96c8-25916c4246e9 - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tunturi-Lapin Kehitys ry:n valtuuskunnalle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tunturi-Lapin Kehitys ry:n (y-tunnus 1639011-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa,

väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 25.4.2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Jyri Pesonen

KHT, JHT

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

JYRI-PEKKA PESONEN

d544e9eb-f204-4840-85d2-8dda04c9db67 - 2024-04-25 08:23:47 UTC +03:00
BankID / MobileID - 472bc7cf-8531-4d7a-8a55-a487a97dc86c - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 33 pages before this page
Dokumentet inneholder 33 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 33 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 33 sider før denne side

Detta dokument innehåller 33 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 34 pages before this page
Dokumentet inneholder 34 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 34 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 34 sider før denne side

Detta dokument innehåller 34 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende